

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

DE HERVORMING

ONDER het woord « Hervorming » zou men de maatregelen moeten verstaan die de Kerk nam om de misbruiken in eigen rangen tegen te gaan. Maar alvorens de Kerk deze maatregel trof, kwamen er hervormers die miljoenen aanhangers zouden winnen. De hervorming, gepredikt door Luther, ging uit van Duitsland; die van Calvijn begon te Genève; de Anglikaanse hervorming in Engeland. De « Hervorming of Reformatie » veroorzaakte een scheuring in de christene wereld.

1. - MARTIN LUTHER

HIJ werd geboren in 1483 te Eisleben, een dorpje van Saksen, het hart van Duitsland. Zijn vader was houthakker, zijn moeder was een godvruchtige vrouw die leefde in de vrees voor de duivel. Martin kende een arme en harde jeugd. Hij liep naar school te Eisenach. Hij leerde flink, was koorknaap en had een zeer mooie stem.

2. - STUDENT TE ERFURT

EEN dame, Ursula Cotta, hoorde hem zingen in de kerk en hielp hem om zijn studies voort te zetten aan de universiteit van Erfurt. Martin Luther was een briljant student, hij was geweldig en overgevoelig meteen. Op een zomeravond van het jaar 1505 werd hij aan de poorten van de stad verrast door een onweer. De bliksem sloeg voor zijn voeten in en hij riep: « Heilige Anna, help me en ik word monnik! ». Hij hield zijn belofte en trad te Erfurt in het klooster van de Augustijner Eremieten. Hij werd in 1507 priester gewijd.

3. - PROFESSOR TE WITTENBERG

FREDERIK DE WIJZE, keurvorst van Saksen, stichtte te Wittenberg een universiteit. Luther werd aldaar theologisch hoogleraar benoemd in 1512. Hij wist zijn leerlingen te boeien en mee te slepen. Het is daar dat hij voor het eerst zijn theorieën uiteenzette: de mens is niet vrij, hij zondigt noodzakelijkerwijze. Zijn heil hangt niet af van zijn verdiensten, maar enkel en alleen van zijn geloof. Men luisterde met bewondering.

4. - DE 95 STELLINGEN

IN 1514 gaf paus Leo X een aflaat voor al diegenen die een gift schonken voor de bouw van de Sint-Pieters. De dominikaan Tetzl bezocht de steden en dorpen van Duitsland om die aflaat te prediken. Het werd een aflaat-handel en daartegen kwam Luther in opstand. Op 31 oktober 1517 liet hij op de muren van Wittenberg zijn « 95 stellingen » aanslaan, bedoeld als een oproep tot een academisch dispuut. Luther meende dat de paus niet het recht had aflaten te verlenen. Hij verwierp het oppergezag van de paus en de sacramenten. Volgens hem, mocht iedereen de Heilige Schrift naar eigen geweten uitleggen.

5. - DE SCHEURING

LEO X zag in dit alles in het begin slechts een monnikentwist. Hij trachtte Martin Luther tot andere gevoelens te bewegen, slaagde daarin niet en sloeg Luther in de ban. Op 20 december 1520 verbrandde Martin Luther openlijk deze pauselijke ban. In drie reformatorische geschriften van 1520 bereikte Luther zijn hoogtepunt: « Aan de Christelijke Adel », « De Babylonische Ballingschap der Kerk », « De Vrijheid van een Christenmens ». De scheuring met de Kerk was nu volledig.

(Wordt voortgezet.)